

Filozofski fakultet
SVEUČILIŠTE U MOSTARU

PRIRUČNIK

ZA PRIMJENU ECTS-a

Filozofski fakultet

SVEUČILIŠTE U MOSTARU

PRIRUČNIK

ZA PRIMJENU ECTS-a

MOSTAR, 2014.

NAKLADNIK

Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru

ZA NAKLADNIKA

Prof. dr. sc. Zoran Tomić, dekan

PRIREDILI

Prof. dr. sc. Ivica Musić

Doc. dr. sc. Luciana Boban

Marijana Glavina, dipl. nov.

NAZIV I ADRESA

Filozofski fakultet Sveučilišta u Mostaru

Matice hrvatske b. b.

88000 Mostar

WEB-STRANICA

www.ffmo.ba

E-MAIL

ffmo@ffmo.ba

GRAFIČKO OBLIKOVANJE I TISAK

FRAM-ZIRAL, Mostar

SADRŽAJ

UVOD	5
ŠTO JE ECTS?	7
Opterećenje studenta tijekom jedne akademske godine	7
Predmetni sustavi kao čimbenici studijskoga programa.....	7
Studentove aktivnosti koje se vrjednuju ECTS-om	8
Provjera ispravnosti studentskoga opterećenja.....	9
Izračun opterećenja za pisanje seminarskih i drugih radova te za rad s ispitnom literaturom.....	10
Pogrješni načini izračuna studentskoga opterećenja	10
Primjer provjere studentskoga opterećenja.....	11
Načini prilagođivanja studentskoga opterećenja u slučaju pogrješne raspodjele bodova	11
POSEBNOSTI FILOZOFSKOGA FAKULTETA	12
Organizacija studija	12
Što kažu zakonske odredbe?	15
Nova klasifikacija kolegija	16
Kodovi.....	27
Ujednačena tablica za red predavanja svih studija	28
POSEBNOSTI POJEDINIH STUDIJA NA FILOZOFSKOME FAKULTETU	31
Hrvatski jezik i književnost	31
Engleski jezik i književnost	33
Njemački jezik i književnost	35
Latinski jezik i rimska književnost	37
Talijanski jezik i književnost	38
Ruski jezik i književnost	39
Filozofija.....	40
Povijest	42
Povijest umjetnosti.....	44
Arheologija.....	45
Novinarstvo	47
Psihologija	49
Politologija.....	50
Socijalni rad.....	51
Informacijske znanosti	52
ZADATCI I ZAKLJUČCI	57
IZVORI I LITERATURA	59

UVOD

Ovaj smo priručnik priredili kako bismo olakšali pravilnu primjenu Europskoga sustava za prijenos i prikupljanje bodova u studijskim programima Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru. Kao i na većini visokih učilišta u Bosni i Hercegovini i regiji, i na našem se fakultetu može primijetiti neusklađenost između naznačenih bodova za pojedine kolegije i stvarnoga opterećenja studenata na tim kolegijima. Studenti su nerijetko radno opterećeni znatno više negoli je to predviđeno bodovnim sustavom ili je pak njihovo stvarno opterećenje manje u odnosu na bodove predviđene za određeni kolegij. Da bi se tomu stalo na kraj, potrebno je provesti evaluaciju radnoga opterećenja za sve studijske godine i primjerenije raspodijeliti bodove predviđene za svaki semestar, odnosno akademsku godinu. Praksa je pokazala da je središnji problem u tome što se polazi od pretpostavke kako kolegij koji nosi više bodova više vrijedi, a ne od činjenice da bod kako ga se shvaća unutar ECTS-a samo prikazuje radno opterećenje studenta.

Ovdje ne želimo istraživati uzroke takvu stanju ili ispitivati posljedice nastale uvođenjem Europskoga sustava za prijenos i prikupljanje bodova uopće, nego donijeti osnovne upute za njegovu što bolju primjenu. Stoga je ovaj priručnik namijenjen ponajprije članovima Povjerenstva za kvalitetu nastave Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, zatim pročelnicima i tajnicima studijā našega fakulteta, ali i svim drugim nastavnicima i suradnicima te studenticama i studentima; ukratko – svim sudionicima nastavnoga procesa koji su zainteresirani za izračun studentskoga opterećenja izraženoga ECTS-om. Krajnja nam je nakana pomoći pri usklađivanju nastavnih programa s načelima i zahtjevima što ih nalažu službeni dokumenti Bolonjskoga procesa i, dakako, dokumenti Sveučilišta u Mostaru.

ŠTO JE ECTS?

Idejno osmišljen još 1989. godine, Europski sustav za prijenos i prikupljanje bodova (*European Credit Transfer and Accumulation System*, skraćeno ECTS) usredotočen je na studenta i njegovo opterećenje nužno kako bi se ostvarili ciljevi određeni studijskim programima. Ti bi ciljevi trebali biti specificirani u rezultatima učenja i sposobnostima koje bi trebale biti usvojene. ECTS stoga ne označuje niti procjenjuje vrijednost kolegija ili status njegova nositelja!

OPTEREĆENJE STUDENTA TIJEKOM JEDNE AKADEMSKE GODINE

ECTS se temelji na sljedećemu načelu: 60 bodova mjera je za opterećenje redovitoga studenta tijekom jedne akademske godine. Opterećenje redovitoga studenta koji pohađa program u Europi uglavnom iznosi između 1.500 i 1.800 sati godišnje i u tom je slučaju 1 bod jednak 25 do 30 radnih sati. Pod tim se podrazumijeva aktivna nastava, ispiti i sve potrebne aktivnosti koje su povezane s polaganjem ispita u jednome semestru.

PREDMETNI SUSTAVI KAO ČIMBENICI STUDIJSKOGA PROGRAMA

Postoje predmetni sustavi koji su utemeljeni na modulima i sustavi koji to nisu. U sustavu koji je utemeljen na modulima predmet/modul ima određeno (fiksno) opterećenje, primjerice 5 bodova. Opterećenje u određenome modulu ovisi o ukupnome zbroju zadataka što ih

Opterećenje redovitoga studenta iznosi između 1.500 i 1.800 sati godišnje i u tom je slučaju 1 bod jednak 25 do 30 radnih sati.

student treba obaviti kao dio ispunjavanja studijskoga programa, kao i vremenu (radni sati) koje je potrebno studentu da ih izvede. Primjerice modul od 5 bodova znači da je student koji je postigao toliko bodova uložio 125 do 150 sati rada.

U sustavima koji nisu zasnovani na modulima svaki predmet može imati različit broj bodova, ali će njihov zbroj na kraju semestra iznositi 30, odnosno 60 na kraju akademske godine.

Nastavni planovi i programi studija Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru ne mogu se temeljiti na modularnome sustavu zbog zajedničkih obveznih i izbornih kolegija te završnoga i diplomskoga rada koji moraju nositi paran broj bodova zato što se bodovi ravnomjerno dijele na dvopredmetnim studijima. Jednopedmetni studiji također ulaze u ovaj sustav jer se i na njih odnosi odluka Znanstveno-nastavnoga vijeća o jednakome broju bodova što ih nose završni radovi i zajednički kolegiji.

STUDENTOVE AKTIVNOSTI KOJE SE VRJEDNUJU ECTS-OM

Sve studentove aktivnosti vezane za učenje i stjecanje znanja i vještina u Europskome sustavu za prijenos i prikupljanje bodova uzimaju se u obzir, odnosno vrjednuju se.

Tjedno opterećenje studenta iznosi od 20 do 30 sati nastave. Po semestru to je od 300 do 450 sati nastave.

Pod tim se podrazumijeva svaki oblik nastave: predavanje, seminar, istraživački seminar, vježbe, praktikum, laboratorijski rad, vođeno učenje, neovisno učenje, terenski rad, rad na projektu; zatim tipovi obrazovnih

aktivnosti: slušanje predavanja, rad na određenim zadacima, pisanje radova, stjecanje tehničkih ili laboratorijskih vještina, čitanje literature ili novina, učenje kako biti kritičan prema radu ostalih studenata, vođenje sastanaka; te

polaganje ispita koje može biti u obliku: usmenoga ispita, pismenoga ispita, uratka, mape, prezentacije, izvješća o istraživanju, kontinuiranoga ispitivanja itd.

PROVJERA ISPRAVNOSTI STUDENSKOGA OPTEREĆENJA

Koliko je minimalno nastave potrebno da bi student/ica svladao/la gradivo i položio/la ispit iz određenoga kolegija, koju temeljnu literaturu student/ica treba proučiti i koje je značenje prakse – pitanja su za koja su mjerodavni dionici nastavnoga procesa na svim razinama: od pročelnika odjela, preko nositelja kolegija, predavača i asistenata, do samih studenata. Studenti ipak najbolje znaju ocijeniti težinu i organizaciju studijskih predmeta i provesti kontrolu studijskoga opterećenja i njegovu prilagođenost. S obzirom na to nužne su redovite i obuhvatne studentske ankete koje bi djelatnicima u nastavi bile važan pokazatelj stvarne opterećenosti te smjerokaz za eventualno poboljšanje programa i planova studija te načina izvođenja nastave.

Nužne su redovite i obuhvatne studentske ankete koje će djelatnicima u nastavi biti važan pokazatelj stvarne opterećenosti te smjerokaz za eventualno poboljšanje programa.

Bodovi se dodjeljuju na temelju realne procjene opterećenja prosječnoga studenta koje je potrebno za ostvarenje predviđenih ciljeva. Proces i način dodjeljivanja bodova često se kontroliraju prikupljanjem i analiziranjem osnovnih informacija o studentskome opterećenju. Pojedinom će studentu trebati više ili manje vremena za postizanje predviđenih rezultata učenja. Međutim dodjeljivanje bodova temelji se na razumnoj i realnoj opterećenju prosječnoga studenta kako bi se studente zaštitilo od prezahtjevnih ili odveć lakih programa. Takav sustav pomaže nastavnicima pri oblikovanju i provedbi izvedivoga studijskog programa.

IZRAČUN OPTEREĆENJA ZA PISANJE SEMINARSKIH I DRUGIH RADOVA TE ZA RAD S ISPITNOM LITERATUROM

Pisanje seminara ili drugoga rada za jednu karticu teksta (1.800 znakova) zahtijeva 4 sata izradbe, odnosno 2,5 sata istraživanja i 1,5 sat pisanja po kartici. Na većini inozemnih sveučilišta polazi se od pretpostavke da student za jedan sat može pročitati 10 stranica teže stručne literature ili 15 stranica lakše stručne literature, a naučiti može 6,25, odnosno 7,8 stranica teksta. Što je „teža“, a što „lakša“ literatura treba odrediti nositelj kolegija držeći se zajedničkih smjernica.

Ponekad primjerice i manji obujam literature, s obzirom na zahtjevnost, može iziskivati veći broj sati za čitanje i učenje od navedenoga prosječnog vremena za čitanje i učenje teže literature. Također specijalistički seminari ponekad čine i glavninu konačne ocjene. U tom je slučaju vrijeme potrebno za izradbu jedne kartice teksta kudikamo veće od navedenoga u prethodnome stavku.

POGRJEŠNI NAČINI IZRAČUNA STUDENTSKOGA OPTEREĆENJA

Bodovi u Europskome sustavu izražavaju samo opterećenje studenata mjereno u vremenskim jedinicama. Ne odnose se na status kolegija ili ugled pojedinoga nastavnika. Primjerice jedan modul za početnike može od studenta zahtijevati više vremena negoli onaj za napredne. Također ne postoji izravna veza između bodova i sati predavanja. Primjerice jedan sat predavanja može zahtijevati tri sata neovisnoga studentova učenja i pripremanja, dok seminar koji traje dva sata može tražiti cijeli

ECTS ne označuje niti procjenjuje vrijednost kolegija ili status njegovog nositelja!

tjedan pripreme. Ukratko, sustav što se zasniva na opterećenju studenata (ECTS) ne može se temeljiti isključivo na satima predavanja, nego i na seminarima, pripremi ispita te ostalim nastavnim aktivnostima.

PRIMJER PROVJERE STUDENTSKOGA OPTEREĆENJA

Kolegij u studijskome programu iznosi 5 bodova. Procjena opterećenja:

- a) 30 sati predavanja – oko 1 ECTS
- b) 15 sati seminara i vježbā – oko 0,5 ECTS-a
- c) pisanje seminara (30 sati) – oko 1 ECTS
- d) čitanje teže i lakše literature (30 sati) – oko 1 ECTS
- e) učenje teže i lakše literature (45 sati) – oko 1,5 ECTS-a.

NAČINI PRILAGOĐIVANJA STUDENTSKOGA OPTEREĆENJA U SLUČAJU POGRJEŠNE RASPODJELE BODOVA

Opterećenje i/ili aktivnosti treba prilagoditi kada provjera opterećenja pokaže da je procjena pogrešna te da se propisano opterećenje ne podudara sa stvarnim. Rezultat provjere procesa ili nadogradnja sadržaja u tome slučaju treba voditi prema prilagođivanju opterećenja i/ili promjeni predmetnih aktivnosti.

U nemodularnome sustavu također se može prilagoditi količina gradiva, ali se može i mijenjati broj bodova, što će imati utjecaj na ostale cjeline jer je ukupan broj bodova u programu nepromjenjiv (30 po semestru, 60 po akademskoj godini).

Za 1 sat prosječan student može pročitati 10 stranica teže ili 15 stranica lakše stručne literature, a naučiti može 6,25 stranica težega, odnosno 7,8 stranica lakšega teksta.

POSEBNOSTI FILOZOFSKOGA FAKULTETA

ORGANIZACIJA STUDIJA

Na Filozofskome fakultetu, koji od osnutka djeluje po programu Bolonjske deklaracije (3 + 2 + 3), postoji 15 različitih studija: 1. Hrvatski jezik i književnost, 2. Engleski jezik i književnost, 3. Njemački jezik i književnost, 4. Latinski jezik i rimska književnost, 5. Talijanski jezik i književnost, 6. Ruski jezik i književnost, 7. Filozofija, 8. Povijest, 9. Povijest umjetnosti, 10. Arheologija, 11. Novinarstvo, 12. Psihologija, 13. Politologija, 14. Socijalni rad, 15. Informacijske znanosti.

Jednopedmetni su studiji: 1. Hrvatski jezik i književnost, 2. Engleski jezik i književnost, 3. Njemački jezik i književnost, 4. Arheologija, 5. Novinarstvo, 6. Psihologija, 7. Politologija, 8. Socijalni rad, 9. Informacijske znanosti.

Dvopedmetni su studiji ravnopravni, a mogu se studirati u 60 različitih kombinacija:

1. Hrvatski jezik i književnost – Engleski jezik i književnost
2. Hrvatski jezik i književnost – Njemački jezik i književnost
3. Hrvatski jezik i književnost – Filozofija
4. Hrvatski jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
5. Hrvatski jezik i književnost – Povijest

6. Hrvatski jezik i književnost – Povijest umjetnosti
7. Hrvatski jezik i književnost – Pedagogija
8. Hrvatski jezik i književnost – Ruski jezik i književnost
9. Hrvatski jezik i književnost – Talijanski jezik i književnost
10. Engleski jezik i književnost – Njemački jezik i književnost
11. Engleski jezik i književnost – Filozofija
12. Engleski jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
13. Engleski jezik i književnost – Povijest
14. Engleski jezik i književnosti – Povijest umjetnosti
15. Engleski jezik i književnost – Arheologija
16. Engleski jezik i književnost – Ruski jezik i književnost
17. Engleski jezik i književnost – Talijanski jezik i književnost
18. Njemački jezik i književnost – Filozofija
19. Njemački jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
20. Njemački jezik i književnost – Povijest
21. Njemački jezik i književnost – Povijest umjetnosti
22. Njemački jezik i književnost – Arheologija
23. Njemački jezik i književnost – Ruski jezik i književnost
24. Njemački jezik i književnost – Talijanski jezik i književnost
25. Talijanski jezik i književnost – Ruski jezik i književnost
26. Talijanski jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
27. Talijanski jezik i književnost – Filozofija
28. Talijanski jezik i književnost – Povijest
29. Talijanski jezik i književnost – Povijest umjetnosti
30. Talijanski jezik i književnost – Informacijske znanosti

Na Filozofskome fakultetu ima 15 studija; 9 ih se može studirati jednopredmetno, a dvopredmetni se mogu studirati u 60 različitih kombinacija.

31. Ruski jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
32. Ruski jezik i književnost – Filozofija
33. Ruski jezik i književnost – Povijest
34. Ruski jezik i književnost – Povijest umjetnosti
35. Ruski jezik i književnost – Informacijske znanosti
36. Filozofija – Povijest
37. Filozofija – Povijest umjetnosti
38. Filozofija – Latinski jezik i rimska književnost
39. Filozofija – Arheologija
40. Filozofija – Pedagogija
41. Povijest – Povijest umjetnosti
42. Povijest – Latinski jezik i rimska književnost
43. Povijest – Pedagogija
44. Povijest – Zemljopis
45. Arheologija – Povijest umjetnosti
46. Arheologija – Latinski jezik i rimska književnost
47. Arheologija – Povijest
48. Informacijske znanosti – Hrvatski jezik i književnost
49. Informacijske znanosti – Engleski jezik i književnost
50. Informacijske znanosti – Njemački jezik i književnost
51. Informacijske znanosti – Latinski jezik i rimska književnost
52. Informacijske znanosti – Filozofija
53. Informacijske znanosti – Povijest
54. Informacijske znanosti – Povijest umjetnosti
55. Informacijske znanosti – Arheologija
56. Novinarstvo – Hrvatski jezik i književnost
57. Novinarstvo – Engleski jezik i književnost
58. Novinarstvo – Njemački jezik i književnost
59. Novinarstvo – Filozofija
60. Novinarstvo – Povijest.

Iako činjenica o brojnosti uposlenoga kadra, veliku broju studenata te različitim smjerovima govori o kvaliteti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Mostaru, ona je ujed-

no i otegotna okolnost kada je riječ o usklađivanju bodova na pojedinim studijskim grupama (posebice na dvopredmetnim studijima). Dodatne komplikacije pri usklađivanju bodova i organizaciji nastave javljaju se u kombinacijama sa Zemljopisom i Pedagogijom, studijima s Fakulteta prirodoslovno-matematičkih i odgojnih znanosti Sveučilišta u Mostaru.

ŠTO KAŽU ZAKONSKE ODREDBE?

Da bi stekao zvanje prvostupnika, student mora steći **točno 180 ECTS-a** (za program 3 + 2), što znači **točno 60 bodova po godini**, odnosno **točno 30 po semestru**.

Okvirni zakon o visokom obrazovanju BiH, članak 5, stavak 4, glasi: „**Jedan semestar studija nosi 30 ECTS bodova u svakom ciklusu.**“

Zakon o visokom obrazovanju HNŽ-a, članak 103, stavak c2, glasi: „**Jedan semestar studija vrednuje se sa 30 ECTS bodova.**“

Kriteriji za akreditaciju studijskih programa (Indikator 2.4 – Radno opterećenje) propisuju: „**Stvarno vrijeme studiranja za akademsku godinu je provjereno i dostiže standard od 60 ECTS bodova.**“

Točan broj od 30 bodova za svaki semestar javlja se kao problem u dvopredmetnih studija zbog zajedničkih (općih) kolegija koji su na nekim grupama obvezni, a na nekima nisu te zbog kombinacija nastavnih i nenastavnih studija, jer nastavnički studiji predviđaju određen broj bodova iz kolegija nastavnika modula (*Pedagogija, Psihologija, Didaktika, metodike, prakse*), dok nenastavnici studiji takve kolegije nemaju predviđene u svojim planovima i programima. Primjerice student „X“ kombinacije Povijest – Hrvatski jezik i književnost ne sluša zajednič-

Jedan semestar u svakome studijskom ciklusu vrjednuje se s točno 30 bodova.

ki kolegij *Hrvatski jezik* (2 ECTS-a), dok njegov kolega „Y“ s kombinacije *Povijest – Engleski jezik i književnost* mora slušati taj kolegij; isto tako student „Y“ ne sluša *Strani jezik* (2 ECTS-a), dok je student „X“ obavezan slušati *Strani jezik* itd. Očito je kakve se poteškoće javljaju kada pojedini odjeli pokušavaju predvidjeti broj bodova koje trebaju osigurati studentu s matičnoga studija, što redovito rezultira time da student na kraju semestra nema točno 30 ECTS-a, nego bod više ili manje. Problem je tim veći što zajednički kolegiji na pojedinim studijskim grupama nemaju jednak broj bodova.

Da bi se navedene neusklađenosti izbjegle, ponajprije je potrebno dogovoriti se oko zajedničkih kolegija. Jedino je moguće rješenje da zajednički kolegiji uvijek nose isti (paran) broj bodova kako bi se bodovi mogli ravnomjerno podijeliti na oba studija u određenoj kombinaciji. Predlažemo da zajednički kolegiji na preddiplomskim studijima *Latinski jezik*, *Strani jezik 1 i 2* te *Hrvatski jezik* uvijek i svima nose 2 ECTS-a, a *Filozofija odgoja i obrazovanja* 4 boda. Zajednički kolegiji na diplomskim studijima *Psihologija odgoja i obrazovanja*, *Pedagogija*, *Didaktika*, *Suvremena kultura, obrazovanje i etika* uvijek vrijede 4 ECTS-a.

NOVA KLASIFIKACIJA KOLEGIJA

U skladu s raznovrsnosti studija i njihovim kombinacijama predlažemo i primjerenu klasifikaciju svih kolegija koji se javljaju u studijskim programima. Radi lakše uporabe svaka pojedina skupina kolegija označavala bi se slovom i, u nekim slučajevima, brojem.

A – osnovni (temeljni) kolegij matičnoga studija; može nositi maksimalno 8 bodova

B1 – izborni kolegij samo za studente matičnoga studija; može nositi različit broj bodova

B2 – izborni kolegij za studente matičnoga studija i za studente drugih studija (kojima je on zapravo C kolegij); uvijek nosi 2 boda zbog toga što studenti nematičnoga studija u svome programu po semestru imaju prostora samo za kolegij od 2 boda

C – izborni kolegij s nematičnoga studija; slušaju ga i studenti matičnoga i nematičnoga studija, uvijek nosi 2 boda (sadržajno, bodovno i nazivom jednak je kolegiju označenu kao B2)

D – zajednički obvezni kolegiji za studente nematičnoga studija na preddiplomskome studiju: *Strani jezik 1 i 2, Latinski jezik, Hrvatski jezik, Filozofija odgoja i obrazovanja*; uvijek nose 2 boda, osim *Filozofije odgoja i obrazovanja* koja nosi 4 boda; te kolegiji na diplomskome studiju: *Psihologija odgoja i obrazovanja, Pedagogija, Didaktika, Suvremena kultura, obrazovanje i etika* uvijek bi nosili 4 boda.

ZAVRŠNI I DIPLOMSKI RAD

Završni i diplomski rad trebali bi nositi paran broj bodova zato što se bodovi iz završnoga i diplomskoga rada ravnomjerno dijele na dvopredmetnim studijima.

Predlažemo da završni rad nosi 6, a diplomski rad 14 bodova za sve studije.

OBILJEŽJA ZAJEDNIČKIH (D) KOLEGIJA

Strani jezik 1 i 2 zajednički je obvezni kolegij za sve studente nastavnčkih studija. Ovaj bi se kolegij trebao slušati u 1. i 2. semestru prve godine na preddiplomskome studiju. Kolegij bi nosio 2 boda po semestru. Nenastavnički studiji u svome programu mogu uz jedan strani jezik ostaviti prostora i za drugi strani jezik koji bi njihovim studentima bio izborni kolegij.

Završni rad nosi 6, a diplomski rad 14 bodova na svim studijima.

Latinski jezik zajednički je obvezni kolegij za sve studente nastavnčkih studija (osim studenata Latinskoga jezika i rimske književnosti) koji nisu imali latinski jezik u prethodnome školovanju. Prema novome prijedlogu slušao bi se samo u jednome semestru, i to u trećemu, u kojemu trenutačno nema predviđen nijedan zajednički kolegij. Kolegij bi nosio 2 boda. Studenti koji nisu obvezni slušati *Latinski jezik* biraju neki izborni C kolegij s jednakim brojem bodova (2 boda). Iznimka su studenti Talijanskoga jezika i književnosti koji *Latinski jezik* slušaju dvosemestralno na prvoj godini studija zbog posebnosti studijskoga programa.

Hrvatski jezik zajednički je obvezni kolegij za sve studente nastavnčkih studija, osim studenata koji studiraju Hrvatski jezik i književnost; sluša se u 4. semestru preddiplomskoga studija. Kolegij nosi 2 boda. Ovaj kolegij ne bi trebali slušati ni studenti dvopredmetnih nenastavnčkih studija (Informacijske znanosti i Novinarstvo) koji u svojem programu predviđaju sadržajno ekvivalentne kolegije iz hrvatskoga jezika.

Filozofija odgoja i obrazovanja obvezan je zajednički kolegij za sve studente nastavnčkih studija. Ona nosi 4 boda (dvostruko više od ostalih zajedničkih kolegija na preddiplomskome studiju) jer bi studenti nastavnčkih smjerova tijekom preddiplomskoga i diplomskoga studija trebali imati određeni broj bodova i iz kolegija nastavnčkoga modula (najmanje 60 bodova). Nastavnički modul podrazumijeva metodičke kolegije i školsku praksu, obvezne zajedničke edukacijske kolegije (*Filozofija odgoja i obrazovanja, Psihologija odgoja i obrazovanja, Pedagogija, Didaktika, Suvremena kultura, obrazovanje i etika*) te zajedničke izborne stručno-edukacijske kolegije. Na preddiplomskome studiju *Filozofija odgoja i obrazovanja* jedini je obvezni zajednički predmet iz nastavnčkoga modula. Budući da nosi paran broj bodova (4), može se uklopiti u mo-

del podjele bodova na oba studija. Tijekom studija studenti mogu birati broj ovih izbornih kolegija ovisno o kombinaciji dvopredmetnih studija i broju ostalih nastavnih kolegija koje imaju na svome studiju.

Psihologija odgoja i obrazovanja, Pedagogija, Didaktika, Suvremena kultura, obrazovanje i etika zajednički su obvezni kolegiji za sve studente nastavnih studija na diplomskome studiju. Svi nose po 4 boda. Predlažemo da se *Psihologija odgoja i obrazovanja* i *Pedagogija* slušaju u 1. semestru diplomskoga studija, a *Didaktika* i *Suvremena kultura, obrazovanje i etika* u 2. semestru.

To bi značilo da svaki semestar preddiplomskoga studija (osim 6. semestra kada se piše završni rad) ima po jedan zajednički kolegij, dok se na diplomskome studiju zajednički kolegiji slušaju u 1. i 2. semestru.

IZBORNI C KOLEGIJI

U tijeku svoga studiranja student treba imati i određen broj bodova i iz kolegija s nematičnih studija. Tako bi C kolegiji, osim osnovne zadaće proširivanja znanja i kompetencija, imali i ulogu nadomještanja bodova koje studenti određenih studijskih grupa preddiplomskoga studija ostvaruju iz D kolegija. Sukladno tomu C kolegiji bi, kao i D kolegiji, trebali nositi paran broj bodova, točnije – 2 boda.

Pri formiranju popisa C kolegija treba voditi računa o više elemenata. Prvo, treba formirati posebne popise za izborne **C kolegije preddiplomskoga i diplomskoga studija** kako bi se C kolegiji preddiplomskoga i diplomskoga studija sadržajno razlikovati. Svi su studiji dužni dati popis od najmanje dva izborna C kolegija na preddiplomskome

Zajednički obvezni kolegiji za studente nematičnoga studija na preddiplomskome studiju su: Strani jezik 1 i 2, Latinski jezik, Hrvatski jezik, Filozofija odgoja i obrazovanja, a na diplomskome studiju to su: Psihologija odgoja i obrazovanja, Pedagogija, Didaktika, Suvremena kultura, obrazovanje i etika.

i dva C kolegija na diplomskome studiju koje će ponuditi studentima nematičnih studija pazeći pritom da budu ravnomjerno raspoređeni u zimskome i ljetnomu semestru. C kolegiji i na preddiplomskome i na diplomskome studiju trebaju nositi **2 boda** (iako je prijedlog na početku revizije studijskih programa bio da C kolegiji na diplomskome studiju nose 4 boda, dvostruko više nego na preddiplomskome, u pokušajima praktične primjene na planovima i programima studija pokazalo se da je 4 boda previše jer neki kolegiji koji imaju A status na nekim studijima nose jednak broj bodova ili čak i manje).

Tako bi se formirao popis od najmanje 30 ponuđenih C kolegija na preddiplomskome i 30 ponuđenih kolegija na diplomskome studiju. Kolegiji koji se nude nematičnim studentima trebali bi biti preglednoga (općenitoga) karaktera kako bi studentima bili što korisniji, uz stvarno opterećenje od 2 boda. Studiji jezika trebaju paziti da pri ponudi

izbornih kolegija budu ravnomjerno zastupljeni kolegiji iz jezika i književnosti. Poželjno je da studiji Psihologije i Socijalnoga rada ponude C kolegije koji bi se mogli ubrojiti u nastavnički modul.

Također treba točno definirati po kojem će se načelu birati C kolegiji (primjerice hoće li biti određeni po semestrima, hoće li se moći birati sa svih studija ili samo s određenih studija, hoće li i čime će biti uvjetovani, kako će se studenti prijavljivati na željeni kolegij itd.).

Svaki studij od ukupne ponude izbornih C kolegija svojim bi studentima trebao ponuditi nekoliko predloženih C kolegija koji su s matičnim studijem srodni te korisni studentima toga studija. Studij treba predložene kolegije

U svim semestrima pojedini studiji imaju pravo u ukupnome zbroju bodova s matičnoga studija ostaviti prostor za dodatni C kolegij pazeći pritom na ukupan omjer A i D kolegija i izbornih kolegija (B1, B2, C) koji bi trebao biti od 60 do 75 posto u korist A i D kolegija.

vezati za točno određene semestre u kojima je prema programu predviđen prostor za C kolegij.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ – DVOPREDMETNI STUDIJI

Na prvoj godini preddiplomskoga studija studenti slušaju D kolegij iz jezika. Iznimka su studenti koji već studiraju jezike – oni umjesto toga D kolegija mogu birati iz ponude C kolegija.

U 3. i 4. semestru studenti moraju izabrati neki C kolegij ako u tome semestru nisu obvezni slušati zajedničke D kolegije (*Latinski jezik i Hrvatski jezik*).

U svim semestrima pojedini studiji imaju pravo u ukupnome zbroju bodova s matičnoga studija ostaviti prostor za dodatni C kolegij pazeći pritom na ukupan omjer A i D kolegija i izbornih kolegija (B1, B2, C) koji bi trebao biti od 60 do 75 posto u korist A i D kolegija.

PREDDIPLOMSKI STUDIJI – JEDNOPREDMETNI STUDIJI

Svi jednopredmetni nastavnički studiji moraju od ukupnoga zbroja bodova po semestru predvidjeti 2 boda za D ili C kolegije. Iznimka je 5. semestar kada jednopredmetni nastavnički studiji trebaju ostaviti 4 boda za D kolegij *Filozofija odgoja i obrazovanja*.

Svi jednopredmetni nenastavnički studiji mogu ostaviti prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj zato što će svi C kolegiji koji budu ponuđeni uvijek nositi 2 boda.

DIPLOMSKI STUDIJ – DVOPREDMETNI STUDIJI

U prvome i drugome semestru dvopredmetnih studija predviđena su po dva zajednička kolegija, koji nose po 4 boda, tako da nisu predviđeni izborni C kolegiji. Iznimka su kombinacije sa Studijem pedagogije koji u svome planu i

programu predviđa ekvivalentne kolegije. Studenti Pedagogije u ovim semestrima umjesto zajedničkih kolegija uzimaju C kolegije ili kolegije s matičnoga studija. Nenastavnički studiji koji se kombiniraju s nastavničkim također u svome programu moraju predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

Nenastavnički studiji koji se kombiniraju s nastavničkim također u svome programu moraju predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

Prostor za C kolegij na dvopredmetnome diplomskom studiju javlja se u 3. semestru kada matični studiji trebaju ostaviti prostor od 4 boda za

C kolegije, dakle po 13 bodova na svakome studiju ($13 + 13 + 4 = 30$).

U svim semestrima pojedini studiji imaju pravo u ukupnome zbroju bodova s matičnoga studija ostaviti prostor za dodatni C kolegij pazeći pritom na ukupan omjer A i D kolegija i izbornih kolegija (B1, B2, C) koji bi trebao biti od 60 do 75 posto u korist A i D kolegija.

DIPLOMSKI STUDIJ – JEDNOPREDMETNI STUDIJI

U 1. i 2. semestru svi jednopredmetni nastavnički studiji moraju od ukupnoga zbroja bodova po semestru predvidjeti najmanje 8 boda za zajedničke D kolegije.

U 3. semestru svi jednopredmetni nastavnički studiji moraju od ukupnoga zbroja bodova predvidjeti paran broj bodova za C kolegije.

Svi jednopredmetni nenastavnički studiji mogu ostaviti prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj.

IZBORNI B KOLEGIJI

B kolegiji izborni su kolegiji na matičnome studiju. Nužno je razlikovati dvije vrste B kolegija – B1 i B2 kolegije.

B1 kolegij slušaju samo studenti matičnoga studija. Može imati bilo koji broj bodova, ovisno o planu i programu studija.

B2 kolegij slušaju i studenti matičnoga studija i studenti drugih studija. On treba nositi isključivo 2 boda i na preddiplomskome i na diplomskome studiju kako bi ga mogli birati i studenti drugih studija kojima bi taj kolegij bio u statusu C kolegija. Tako bi taj kolegij bio kolegij istoga naziva, satnice, kôda i opterećenja, ali različita statusa na različitim studijima. Student nematičnoga studija može izabrati samo onaj B2 kolegij koji je na popisu ponuđenih C kolegija, što znači da svi B2 kolegiji ne moraju biti na popisu C kolegija.

Nije točno određeno koliko B1 i B2 kolegija određeni studiji trebaju imati po semestru; to ovisi o njihovom studijskome programu.

PRIJEDLOG FIKSNOGA BROJA BODOVA S MATIČNIH STUDIJA

U svakome semestru **svaki pojedini dvopredmetni studij** mora osigurati **fiksni i uvijek isti broj bodova** (time i predmeta) ostavljajući u ukupnome zbroju mjesta za C ili D kolegij (ovisno o studiju). Pri tome je nužno da **C kolegij** nosi **isti broj bodova** kao **D kolegij** jer bi se tako bodovi D kolegijā, koje nemaju sve kombinacije u istome zbroju, nadomjestili bodovima s popisa C kolegija. Primjerice student „X“ kombinacije Povijest – Hrvatski jezik i književnost ne sluša zajednički kolegij *Hrvatski jezik* (2 boda), dok njegov kolega „Y“ s kombinacije Povijest – Engleski jezik i književnost mora slušati taj kolegij – tada student „X“ u semestru u kojemu student „Y“ sluša zajednički kolegij iz hrvatskoga jezika uzima C izborni kolegij po želji (2 boda).

DVOPREDMETNI STUDIJI

Svaki dvopredmetni studij mora u svakome semestru osigurati fiksni i uvijek isti broj bodova (time i predmeta) ostavljajući u ukupnome zbroju mjesta za C ili D kolegij (ovisno o studiju).

Sve dvopredmetne studije, uzimajući u obzir obvezu prema D kolegijima, možemo podijeliti u 5 specifičnih skupina:

1. Hrvatski jezik (svim kombinacijama s Hrvatskim jezikom i književnosti zajedničko je da ne slušaju D

kolegij *Hrvatski jezik*)

2. strani jezici (svim kombinacijama sa stranim jezikom zajedničko je da ne slušaju D kolegije *Engleski jezik* i *Njemački jezik*)

3. Latinski jezik (svim kombinacijama s Latinskim jezikom i rimskom književnosti zajedničko je da ne slušaju D kolegij *Latinski jezik*)

4. kombinacije nastavničkoga i nenastavničkoga studija (poseban odnos prema D kolegijima zbog činjenice da neki nenastavnički studiji kolegije ekvivalente D kolegijima predviđaju u svojim programima)

5. sve ostale kombinacije (svim ostalim kombinacijama zajedničko je da slušaju sve D kolegije, s tim da neki studenti imaju i D kolegij *Latinski jezik*).

Svi dvopredmetni studiji moraju imati jednak zbroj A + B kolegija u svakome semestru:

1. semestar – 14 bodova
2. semestar – 14 bodova
3. semestar – 14 bodova
4. semestar – 14 bodova
5. semestar – 13 bodova
6. semestar – 12 bodova

Ukupan zbroj od 30 bodova po semestru popunio bi se C ili D kolegijem, ovisno o kombinaciji studija, te završnim radom. Tako bi razlika između studija bila samo u broju C i D kolegija.

Tablica 1: Broj bodova po semestrima i studijima

	Hrv			Fil			Eng/Njem/Tal/Rus			Pov, Pov U, Arh, Inf, Nov			Lat		
	A + B	C	D	A + B	C	D	A + B	C	D	A + B	C	D	A + B	C	D
1. sem	14		(2/2)	14		(2/2)	14	2/2		14		(2/2)	14		(2/2)
2. sem	14		(2/2)	14		(2/2)	14	2/2		14		(2/2)	14		(2/2)
ukupno	30			30			30			30					
3. sem	14		(2/2)	14		(2/2)	14		(2/2)	14		(2/2)	14	2/2	
4. sem	14	2/2		14		(2/2)	14		(2/2)	14		(2/2)	14		(2/2)
ukupno	30			30			30			30					
5. sem	13		4/2	13		4/2	13		4/2	13		4/2	13		4/2
6. sem	12		6/2	12		6/2	12		6/2	12		6/2	12		6/2
ukupno	30			30			30			30			30		

Napomena: Broj bodova C i D kolegija dijeli se s dva u skladu s načelom da oba studija dijele bodove iz skupine C i D kolegija. Bodovi u zagradi znače da se taj D kolegij u određenim kombinacijama mijenja za C kolegij.

Na diplomskome studiju dvopredmetni nastavnički studiji također bi trebali imati točno određen zbroj A + B bodova po semestrima, i to:

1. semestar – svi studiji imaju po **11 bodova** s matičnih kolegija, ostale bodove dobivaju od dvaju kolegija iz zajedničke edukacijske skupine (*Pedagogija i Psihologija odgoja i obrazovanja*), dakle: $11 + 11 + 4 + 4 = 30$

2. semestar – svi studiji imaju po **11 bodova** na svojim studijima, ostale bodove dobivaju od dvaju kolegija iz zajedničke edukacijske skupine (*Didaktika i Suvremena kultura, obrazovanje i etika*), dakle: $11 + 11 + 4 + 4 = 30$

3. semestar – svi studiji imaju po **13 bodova** na svojim studijima te se ostavlja prostor za C kolegije, dakle: $13 + 13 + 4 = 30$

4. semestar – svi studiji imaju po **8 bodova** s matičnih kolegija, ostale bodove (14) nosi diplomski rad, dakle: $8 + 8 + 14 = 30$.

Jedina dvopredmetna nenastavnička kombinacija studija Arheologija – Informacijske znanosti također ima jednak broj A + B bodova po semestrima kao i nastavnički studiji, s tim da studenti ove kombinacije umjesto zajedničkih kolegija u 1. i 2. semestru biraju B kolegij s matičnih studija ili C kolegije.

JEDNOPREDMETNI STUDIJI

Svi jednopredmetni nastavnički studiji moraju u svojim programima predvidjeti prostor za C i D kolegije tako da im ostane točno određen broj A + B bodova po semestrima, i to:

1. semestar – 28 bodova
2. semestar – 28 bodova
3. semestar – 28 bodova
4. semestar – 28 bodova
5. semestar – 26 bodova
6. semestar – 24 bodova

Ukupan zbroj od 30 bodova po semestru popunio bi se C ili D kolegijem, ovisno o studiju, te završnim radom.

Svi jednopredmetni nenastavnički studiji mogu ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj zato što će svi C kolegiji koji budu ponuđeni uvijek nositi 2 boda. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

Na diplomskome studiju jednopredmetni nastavnički studiji trebali bi imati točno određen zbroj A + B bodova po semestrima, i to:

1. semestar – 22 boda na matičnim studijima, ostali bodovi pripadaju dvama kolegijima iz zajedničke edukacijske skupine (*Pedagogija i Psihologija odgoja i obrazovanja*)

2. semestar – 22 boda na matičnim studijima, ostali bodovi pripadaju dvama kolegijima iz zajedničke edukacijske skupine (*Didaktika i Suvremena kultura, obrazovanje i etika*)

3. semestar – 26 bodova na matičnim studijima te se ostavlja prostor za C kolegije

4. semestar – 16 bodova s matičnih kolegija, ostale bodove nosi diplomski rad – 14.

Jednopredmetni nenastavnički studiji na diplomskome studiju proizvoljno ostavljaju prostor za C kolegije u ukupnome zbroju bodova po semestru pazeći da broj bodova za C kolegije bude paran.

Svi jednopredmetni nastavnički studiji moraju u svojim programima predvidjeti prostor za C i D kolegije, dok jednopredmetni nenastavnički studiji proizvoljno ostavljaju mjesto za C kolegije vodeći računa da C kolegiji nose 2 boda.

KODOVI

Prijedlog je da se kôd za svaki pojedini kolegij sastoji od osam (do devet) znamenaka, iz pet (do šest) dijelova:

1. oznaka za Filozofski fakultet (FF)
2. oznaka za studij (npr. HR, EN...)
3. oznaka za studijski ciklus (B – preddiplomski studij, M – diplomski studij, D – poslijediplomski studij)
4. oznaka za broj semestra (1, 2, 3, 4, 5, 6)
5. oznaka za redni broj kolegija na određenome studiju (01,...)
6. oznaka za jednopredmetni ili dvopredmetni studij samo za studije koji se mogu studirati jednopredmetno i dvopredmetno i samo za kolegije koji na tim studijima imaju različit broj bodova i različito opterećenje (D ili J).

Primjer kako se određuje kôd: FFHRB207J – Filozofski fakultet, Studij hrvatskoga jezika i književnosti, preddiplomski studij, 2. semestar, kolegij rednoga broja 7, jednopredmetni studij).

Primjerice: FFHRB207J – Filozofski fakultet, Studij hrvatskoga jezika i književnosti, preddiplomski studij, 2. semestar, kolegij rednoga broja 7, jednopredmetni studij.

Svakako valja imati na umu da studiji koji se mogu studirati i jednopredmetno i dvopredmetno za svaki kolegij istoga naziva, koji na jednopredmetnome i dvopredmetnome studiju nosi različit broj bodova, moraju za te kolegije odrediti različite kodove (zbog različitoga opterećenja koje se odražava na satnicu predavanja i vježbā, literaturu ili dodatne obveze za studente). Razlika u kodovima očitovala bi se u tome što bi se kôdu dodalo slovo „D“ za dvopredmetni studij i „J“ za jednopredmetni na onim kolegijima koji se na tim dvama studijima razlikuju.

UJEDNAČENA TABLICA ZA RED PREDAVANJA SVIH STUDIJA

Svoj red predavanja svi studiji moraju predočiti u tablici koja je jednaka za sve, pri čemu se prvi dio tablice odnosi

na matične kolegije (A i B kolegije), drugi dio na zajedničke D kolegije (ako ih u tome semestru ima), a treći dio na izborne C kolegije (ako ih u tome semestru ima). U prvome (matičnome) dijelu tablice treba biti popis A i B kolegija s točno određenim brojem bodova po semestrima. U trećemu dijelu tablice studentima se predlaže nekoliko C kolegija (optimalno od 3 do 5) s općega popisa C kolegija.

Tablica 2: Primjer za dvopredmetni studij (1. semestar preddiplomskoga studija)

MATIČNI KOLEGIJI (student upisuje sve A kolegije i bira određen broj od ponuđenih B1i/ili B2 kolegija, ako se nude u semestru):

Kôd	Naziv kolegija	Broj sati p+s+v	Status kolegija	ECTS bodovi	Nastavnik; asistent

ZAJEDNIČKI KOLEGIJI (student koji u kombinaciji ne studira strani jezik bira jedan od dvaju ponuđenih stranih jezika):

Kôd	Naziv kolegija	Broj sati p+s+v	Status kolegija	ECTS bodovi	Nastavnik; asistent
	Engleski jezik 1	15+0+15	D	2	dr. sc. Ivona Šetka-Čilić, doc.
	Njemački jezik 1	0+0+30	D	2	dr. sc. Senka Ma- rinčić, izv. prof. / Magdalena Ra- mljak, v. asist.

IZBORNI C KOLEGIJI (student koji u kombinaciji studira strani jezik bira jedan od ponuđenih C kolegija):

Kôd	Naziv kolegija	Broj sati p+s+v	Status kolegija	ECTS bodovi	Nastavnik; asistent

Napomena: U tablice se broj sati unosi semestralno, a ne tjedno (npr. 15+15, 30+15 i sl.).

Broj sati unosi se ovim redoslijedom: predavanja + seminar + vježbe (npr. 15+0+15; 30+15+0; 30+0+0 i sl.).

Semestralni broj sati na jednopredmetnome studiju trebao bi biti u rasponu od 300 do 450 sati, a na dvopredmetnome od 150 do 225 sati (tjedno za jednopredmetni studij od 20 do 30, najbolje je težiti sredini od 24 do 26 sati, a za dvopredmetni studij od 10 do 15 sati tjedno).

Pri navođenju nastavnika u za to predviđenu stupcu treba se voditi sljedećim pravilima:

- za nositelje kolegija:
 1. titula, 2. ime i prezime, 3. zvanje (npr.: dr. sc. Senka Marinčić, izv. prof.)
- za asistente:
 1. titula (ako ima), 2. ime i prezime, 3. zvanje (npr.: Magdalena Ramljak, v. asist.).

POSEBNOSTI POJEDINIH STUDIJA NA FILOZOFSKOME FAKULTETU

Na Filozofskome fakultetu studiji se mogu razlikovati najmanje po dvama kriterijima: 1. jednopredmetni i dvopredmetni studiji te 2. nastavnički i nenastavnički studiji. Budući da svaki studij ima svoje posebnosti, u nastavku će biti posebno analiziran svaki studij i način njegove prilagodbe novomu bodovnom sustavu.

HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Hrvatski jezik može se studirati jednopredmetno i dvopredmetno. Kao dvopredmetni studij zasad se pojavljuje u sljedećim kombinacijama:

1. Hrvatski jezik i književnost – Engleski jezik i književnost
2. Hrvatski jezik i književnost – Njemački jezik i književnost
3. Hrvatski jezik i književnost – Filozofija
4. Hrvatski jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
5. Hrvatski jezik i književnost – Povijest
6. Hrvatski jezik i književnost – Povijest umjetnosti
7. Hrvatski jezik i književnost – Pedagogija
8. Hrvatski jezik i književnost – Ruski jezik i književnost

9. Hrvatski jezik i književnost – Talijanski jezik i književnost
10. Hrvatski jezik i književnost – Informacijske znanosti
11. Hrvatski jezik i književnost – Novinarstvo.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji s drugim studijem, nastavničkim i nenastavničkim, raspored bodova na preddiplomskome studiju izgleda ovako:

1. semestar – HRV 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
2. semestar – HRV 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
3. semestar – HRV 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili LAT)
4. semestar – HRV 14 + OSTALI 14 + 2 (C)
5. semestar – HRV 13 + OSTALI 13 + 4 (FIL)
6. semestar – HRV 12 + OSTALI 12 + 6 (završni rad).

Za jednopredmetni studij raspored je bodova ovakav:

1. semestar: 28 bodova + 2 (strani jezik)
2. semestar: 28 bodova + 2 (strani jezik)
3. semestar: 28 bodova + 2 (C ili LAT)
4. semestar: 28 bodova + 2 (C)
5. semestar: 26 bodova + 4 (FIL)
6. semestar: 24 boda + 6 (završni rad).

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa Studijem pedagogije raspored bodova po semestrima iznosi:

1. semestar – HRV 11 + PED 11 + 8 bodova iz skupine B ili C kolegija
2. semestar – HRV 11 + PED 11 + 8 bodova iz skupine B ili C kolegija
3. semestar – HRV 13 + PED 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – HRV 8 + PED 8 + 14 (diplomski rad).

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim drugim studijima raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – HRV **11** + OSTALI **11** + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – HRV **11** + OSTALI **11** + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – HRV **13** + OSTALI **13** + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – HRV **8** + OSTALI **8** + 14 (diplomski rad).

Napomena: U prvome i drugome semestru dvopredmetnih studija predviđena su po dva zajednička kolegija koji nose po 4 boda te nisu predviđeni izborni C kolegiji. Iznimka je kombinacija sa Studijem pedagogije koji u svojem planu i programu predviđa ekvivalentne kolegije. Studenti Pedagogije u ovim semestrima umjesto zajedničkih kolegija uzimaju B ili C kolegije, prema programu studija. Nenastavnički studiji koji se kombiniraju s Hrvatskim jezikom i književnosti također u svome programu moraju predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

Za jednopredmetni Studij hrvatskoga jezika i književnosti na diplomskome studiju raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – **22** boda + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – **22** boda + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – **26** bodova + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – **16** bodova + 14 (diplomski rad).

ENGLISKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Engleski jezik može se studirati jednopredmetno i dvopredmetno. Kao dvopredmetni studij zasad dolazi u sljedećim kombinacijama:

1. Engleski jezik i književnost – Hrvatski jezik i književnost
2. Engleski jezik i književnost – Njemački jezik i književnost
3. Engleski jezik i književnost – Filozofija

4. Engleski jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
5. Engleski jezik i književnost – Povijest
6. Engleski jezik i književnosti – Povijest umjetnosti
7. Engleski jezik i književnost – Arheologija
8. Engleski jezik i književnost – Ruski jezik i književnost
9. Engleski jezik i književnost – Talijanski jezik i književnost
10. Engleski jezik i književnost – Informacijske znanosti
11. Engleski jezik i književnost – Novinarstvo.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji s drugim studijem, nastavničkim i nenastavničkim, raspored bodova na preddiplomskom studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – ENG **14** + OSTALI **14** + 2 (C)
2. semestar – ENG **14** + OSTALI **14** + 2 (C)
3. semestar – ENG **14** + OSTALI **14** + 2 (C ili LAT)
4. semestar – ENG **14** + OSTALI **14** + 2 (C ili HRV)
5. semestar – ENG **13** + OSTALI **13** + 4 (FIL)
6. semestar – ENG **12** + OSTALI **12** + 6 (završni rad).

Za jednopredmetni studij raspored bodova ovakav je:

1. semestar – **28** bodova + 2 (C)
2. semestar – **28** bodova + 2 (C)
3. semestar – **28** bodova + 2 (C ili LAT)
4. semestar – **28** bodova + 2 (HRV)
5. semestar – **26** bodova + 4 (FIL)
6. semestar – **24** boda + 6 (završni rad).

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim studijima raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – ENG **11** + OSTALI **11** + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – ENG **11** + OSTALI **11** + 4 (DID) + 4 (ETI)

3. semestar – ENG **13** + OSTALI **13** + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – ENG **8** + OSTALI **8** + 14 (diplomski rad).

Napomena: Nenastavnički studiji koji se kombiniraju s Engleskim jezikom i književnosti također u svome programu moraju predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

Za jednopredmetni Engleski jezik i književnost na diplomskome studiju raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – **22** boda + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – **22** boda + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – **26** bodova + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – **16** bodova + 14 (diplomski rad).

NJEMAČKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Njemački jezik može se studirati jednopredmetno i dvopredmetno. Kao dvopredmetni studij zasad se može studirati u sljedećim kombinacijama:

1. Njemački jezik i književnost – Hrvatski jezik i književnost
2. Njemački jezik i književnost – Engleski jezik i književnost
3. Njemački jezik i književnost – Filozofija
4. Njemački jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
5. Njemački jezik i književnost – Povijest
6. Njemački jezik i književnosti – Povijest umjetnosti
7. Njemački jezik i književnost – Arheologija
8. Njemački jezik i književnost – Ruski jezik i književnost
9. Njemački jezik i književnost – Talijanski jezik i književnost
10. Njemački jezik i književnost – Informacijske znanosti
11. Njemački jezik i književnost – Novinarstvo.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji s drugim studijem, nastavničkim i nenastavničkim, raspored bodova na preddiplomskome studiju ovakav je:

1. semestar – NJEM 14 + OSTALI 14 + 2 (C)
2. semestar – NJEM 14 + OSTALI 14 + 2 (C)
3. semestar – NJEM 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili LAT)
4. semestar – NJEM 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili HRV)
5. semestar – NJEM 13 + OSTALI 13 + 4 (FIL)
6. semestar – NJEM 12 + OSTALI 12 + 6 (završni rad).

Za jednopredmetni studij raspored je bodova ovakav:

1. semestar – 28 bodova + 2 (C)
2. semestar – 28 bodova + 2 (C)
3. semestar – 28 bodova + 2 (C ili LAT)
4. semestar – 28 bodova + 2 (HRV)
5. semestar – 26 bodova + 4 (FIL)
6. semestar – 24 boda + 6 (završni rad).

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim studijima raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – NJEM 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – NJEM 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – NJEM 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – NJEM 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Nenastavnički studiji koji se kombiniraju s Njemačkim jezikom i književnosti također u svome programu moraju predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

Za jednopredmetni Njemački jezik i književnost na diplomskome studiju raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – 22 boda + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – 22 boda + 4 (DID) + 4 (ETI)

3. semestar – **26** bodova + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – **16** bodova + 14 (diplomski rad).

LATINSKI JEZIK I RIMSKA KNJIŽEVNOST

Latinski jezik i rimska književnost može se studirati samo dvopredmetno, i to u sljedećim kombinacijama:

1. Latinski jezik i rimska književnost – Hrvatski jezik i književnost
2. Latinski jezik i rimska književnost – Engleski jezik i književnost
3. Latinski jezik i rimska književnost – Njemački jezik i književnost
4. Latinski jezik i rimska književnost – Ruski jezik i književnost
5. Latinski jezik i rimska književnost – Talijanski jezik i književnost
6. Latinski jezik i rimska književnost – Povijest
7. Latinski jezik i rimska književnosti– Arheologija
8. Latinski jezik i rimska književnost – Filozofija
9. Latinski jezik i rimska književnost – Informacijske znanosti.

PREDDIPLOMSKI STUDIJI

U kombinaciji s drugim studijem raspored bodova na pred-diplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – LAT **14** + OSTALI **14** + 2 (strani jezik)
2. semestar – LAT **14** + OSTALI **14** + 2 (strani jezik)
3. semestar – LAT **14** + OSTALI **14** + 2 (C)
4. semestar – LAT **14** + OSTALI **14** + 2 (C ili HRV)
5. semestar – LAT **13** + OSTALI **13** + 4 (FIL)
6. semestar – LAT **12** + OSTALI **12** + 6 (završni rad).

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim studijima raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – LAT 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – LAT 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – LAT 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – LAT 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Nenastavnički studiji koji se kombiniraju s Latinskim jezikom i rimskom književnosti također u svome programu moraju predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

TALIJANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Talijanski jezik i književnost može se studirati samo dvopredmetno, i to u sljedećim kombinacijama:

1. Talijanski jezik i književnost – Hrvatski jezik i književnost
2. Talijanski jezik i književnost – Engleski jezik i književnost
3. Talijanski jezik i književnost – Njemački jezik i književnost
4. Talijanski jezik i književnost – Ruski jezik i književnost
5. Talijanski jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
6. Talijanski jezik i književnost – Povijest
7. Talijanski jezik i književnosti– Povijest umjetnosti
8. Talijanski jezik i književnost – Filozofija
9. Talijanski jezik i književnost – Informacijske znanosti.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji s drugim studijem raspored bodova na pred-diplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – TAL 14 + OSTALI 14 + 2 (LAT)
2. semestar – TAL 14 + OSTALI 14 + 2 (LAT)
3. semestar – TAL 14 + OSTALI 14 + 2 (C)

4. semestar – TAL 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili HRV)
5. semestar – TAL 13 + OSTALI 13 + 4 (FIL)
6. semestar – TAL 12 + OSTALI 12 + 6 (završni rad).

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim studijima raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – TAL 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – TAL 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – TAL 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – TAL 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Studij talijanskoga jezika i književnosti jedini je studij koji *Latinski jezik* ima dvosemestralno, i to u 1. i 2. semestru, zbog posebnosti studijskoga programa.

Nenastavnički studij Informacijske znanosti koji se kombinira s Talijanskim jezikom i književnosti također u svome programu mora predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

RUSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Ruski jezik i književnost može se studirati samo dvopredmetno, i to u sljedećim kombinacijama:

1. Ruski jezik i književnost – Hrvatski jezik i književnost
2. Ruski jezik i književnost – Engleski jezik i književnost
3. Ruski jezik i književnost – Njemački jezik i književnost
4. Ruski jezik i književnost – Talijanski jezik i književnost
5. Ruski jezik i književnost – Latinski jezik i rimska književnost
6. Ruski jezik i književnost – Povijest
7. Ruski jezik i književnosti– Povijest umjetnosti
8. Ruski jezik i književnost – Filozofija
9. Ruski jezik i književnost – Informacijske znanosti.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji s drugim studijem raspored bodova na pred-diplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – RUS 14 + OSTALI 14 + 2 (C)
2. semestar – RUS 14 + OSTALI 14 + 2 (C)
3. semestar – RUS 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili LAT)
4. semestar – RUS 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili HRV)
5. semestar – RUS 13 + OSTALI 13 + 4 (FIL)
6. semestar – RUS 12 + OSTALI 12 + 6 (završni rad).

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim studijima raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – RUS 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – RUS 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – RUS 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – RUS 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Nenastavnički studij Informacijske znanosti koji se kombinira s Ruskim jezikom i književnosti također u svome programu mora predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

FILOZOFIJA

Studij filozofije može se studirati samo dvopredmetno, i to u sljedećim kombinacijama:

1. Filozofija – Hrvatski jezik i književnost
2. Filozofija – Engleski jezik i književnost
3. Filozofija – Njemački jezik i književnost
4. Filozofija – Talijanski jezik i književnost
5. Filozofija – Latinski jezik i rimska književnost
6. Filozofija – Ruski jezik i književnost
7. Filozofija – Povijest umjetnosti
8. Filozofija – Povijest

9. Filozofija – Informacijske znanosti
10. Filozofija – Novinarstvo
11. Filozofija – Arheologija
12. Filozofija – Pedagogija.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji s drugim studijem raspored bodova na pred-diplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – FIL 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
2. semestar – FIL 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
3. semestar – FIL 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili LAT)
4. semestar – FIL 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili HRV)
5. semestar – FIL 13 + OSTALI 13 + 4 (FIL)
6. semestar – FIL 12 + OSTALI 12 + 6 (završni rad).

Napomena: Studij filozofije od zajedničkoga kolegija *Filozofija odgoja i obrazovanja* uzima samo pola bodova jer se bodovi zajedničkih kolegija dijele s 2. Dakle Studij filozofije u 5. semestru računa s 13 bodova bez kolegija *Filozofija odgoja i obrazovanja*.

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa Studijem pedagogije raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – FIL 11 + PED 11 + 8 bodova iz skupine B ili C kolegija
2. semestar – FIL 11 + PED 11 + 8 bodova iz skupine B ili C kolegija
3. semestar – FIL 13 + PED 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – FIL 8 + PED 8 + 14 (diplomski rad).

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim drugim studijima raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – FIL 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – FIL 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)

3. semestar – FIL 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – FIL 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: U prvome i drugome semestru dvopredmetnih studija predviđena su po dva zajednička kolegija, koja nose po 4 boda, tako da nisu predviđeni izborni C kolegiji. Iznimka je kombinacija sa Studijem pedagogije koji u svome planu i programu predviđa ekvivalentne kolegije. Studenti Pedagogije u ovim semestrima umjesto zajedničkih kolegija uzimaju B ili C kolegije, prema programu studija. Nenastavnički studiji koji se kombiniraju s Filozofijom također u svome programu moraju predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

POVIJEST

Studij povijesti može se studirati samo dvopredmetno, i to u sljedećim kombinacijama:

1. Povijest – Hrvatski jezik i književnost
2. Povijest – Engleski jezik i književnost
3. Povijest – Njemački jezik i književnost
4. Povijest – Talijanski jezik i književnost
5. Povijest – Latinski jezik i rimska književnost
6. Povijest – Ruski jezik i književnost
7. Povijest – Povijest umjetnosti
8. Povijest – Filozofija
9. Povijest – Informacijske znanosti
10. Povijest – Novinarstvo
11. Povijest – Arheologija
12. Povijest – Pedagogija
13. Povijest – Zemljopis.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji s drugim studijem raspored bodova na preddiplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – POV 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)

2. semestar – POV 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
3. semestar – POV 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili LAT)
4. semestar – POV 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili HRV)
5. semestar – POV 13 + OSTALI 13 + 4 (FIL)
6. semestar – POV 12 + OSTALI 12 + 6 (završni rad).

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa Studijem pedagogije raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – POV 11 + PED 11 + 8 bodova iz skupine B ili C kolegija
2. semestar – POV 11 + PED 11 + 8 bodova iz skupine B ili C kolegija
3. semestar – POV 13 + PED 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – POV 8 + PED 8 + 14 (diplomski rad).

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim drugim studijima raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – POV 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – POV 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – POV 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – POV 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: U prvome i drugome semestru dvopredmetnih studija predviđena su po dva zajednička kolegija, koja nose po 4 boda, tako da nisu predviđeni izborni C kolegiji. Iznimka je kombinacija sa Studijem pedagogije koji u svome planu i programu predviđa ekvivalentne kolegije. Studenti Pedagogije u ovim semestrima umjesto zajedničkih kolegija uzimaju B ili C kolegije, prema programu studija. Nenastavnički studiji koji se kombiniraju s Povijesti također u svome programu moraju predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

POVIJEST UMJETNOSTI

Studij povijesti umjetnosti može se studirati samo dvo-predmetno, i to u sljedećim kombinacijama:

1. Povijest umjetnosti – Hrvatski jezik i književnost
2. Povijest umjetnosti – Engleski jezik i književnost
3. Povijest umjetnosti – Njemački jezik i književnost
4. Povijest umjetnosti – Talijanski jezik i književnost
5. Povijest umjetnosti – Ruski jezik i književnost
6. Povijest umjetnosti – Povijest
7. Povijest umjetnosti – Filozofija
8. Povijest umjetnosti – Informacijske znanosti
9. Povijest umjetnosti – Arheologija.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji s drugim studijem raspored bodova na pred-diplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – PU 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
2. semestar – PU 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
3. semestar – PU 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili LAT)
4. semestar – PU 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili HRV)
5. semestar – PU 13 + OSTALI 13 + 4 (FIL)
6. semestar – PU 12 + OSTALI 12 + 6 (završni rad).

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim studijima raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – PU 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – PU 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – PU 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – PU 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Nenastavnički studiji Informacijske znanosti i Arheologija koji se kombiniraju s Povijesti umjetnosti također u svome programu moraju predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

ARHEOLOGIJA

Arheologija je nenastavnički studij koji se može studirati jednopredmetno i dvopredmetno. Kao dvopredmetni studij dolazi u sljedećim kombinacijama:

1. Arheologija – Engleski jezik i književnost
2. Arheologija – Njemački jezik i književnost
3. Arheologija – Filozofija
4. Arheologija – Latinski jezik i rimska književnost
5. Arheologija – Povijest
6. Arheologija – Povijest umjetnosti
7. Arheologija – Informacijske znanosti.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji sa Studijem informacijskih znanosti, kao nenastavničkim studijem, raspored bodova na preddiplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – ARH 14 + INF 14 + 2 (strani jezik)
2. semestar – ARH 14 + INF 14 + 2 (strani jezik)
3. semestar – ARH 14 + INF 14 + 2 (C)
4. semestar – ARH 14 + INF 14 + 2 (C)
5. semestar – ARH 13 + INF 13 + 2 (C) + 2 (C)
6. semestar – ARH 12 + INF 12 + 6 (završni rad).

Napomena: Iako ni Studij arheologije ni Studij informacijskih znanosti ne predviđaju kolegije iz nastavničkoga modula, u ovom se slučaju ipak ne može odustati od dogovorenoga fiksnog broja bodova po semestrima zbog njihovih kombinacija s nastavničkim studijima. U prvim semestrima studenti mogu birati dodatni strani jezik iako Studij informacijskih znanosti u svome programu već ima predviđen strani jezik. Ovo je jedina kombinacija nenastavničkih studija te studenti ove kombinacije bodove koje bi imali iz zajedničkih D kolegija dobivaju na izbornim C kolegijima, koje mogu mijenjati i za bodovno ekvivalentne B2 kolegije s matičnoga studija.

U kombinaciji s drugim nastavničkim studijem raspored bodova na preddiplomskome studiju ovakav je:

1. semestar – ARH 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
2. semestar – ARH 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
3. semestar – ARH 14 + OSTALI 14 + 2 (C)
4. semestar – ARH 14 + OSTALI 14 + 2 (C)
5. semestar – ARH 13 + OSTALI 13 + 4 (FIL)
6. semestar – ARH 12 + OSTALI 12 + 6 (završni rad).

Za jednopredmetni studij raspored bodova ovakav je:

1. semestar – 28 bodova + 2 (strani jezik)
2. semestar – 28 bodova + 2 (strani jezik)
3. semestar – 30 bodova
4. semestar – 30 bodova
5. semestar – 30 bodova
6. semestar – 24 boda + 6 (završni rad).

Napomena: Jednopredmetni Studij arheologije može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj jer će svi C kolegiji koji budu ponuđeni uvijek nositi 2 boda. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa Studijem informacijskih znanosti raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – ARH 11 + INF 11 + 8 bodova iz skupine B ili C kolegija
2. semestar – ARH 11 + INF 11 + 8 bodova iz skupine B ili C kolegija
3. semestar – ARH 13 + INF 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – ARH 8 + INF 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Iako ni Studij arheologije ni Studij informacijskih znanosti ne predviđaju kolegije iz nastavničkog modula, u ovom se slučaju ipak ne može odustati od dogovorenoga fiksnog broja bodova po semestrima zbog

njihovih kombinacija s nastavničkim studijima. U prvim semestrima studenti mogu birati dodatni strani jezik iako Studij informacijskih znanosti u svome programu već ima predviđen strani jezik. Ovo je jedina kombinacija nenastavničkih studija te studenti ove kombinacije bodove koje bi imali iz zajedničkih D kolegija dobivaju na izbornim C kolegijima, koje mogu mijenjati i za bodovno ekvivalentne B2 kolegije s matičnoga studija.

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim studijima raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – ARH 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – ARH 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – ARH 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – ARH 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Iako Studij arheologije kao nenastavnički studij ne predviđa kolegije iz nastavničkoga modula, zbog kombinacija s nastavničkim studijima u svome programu mora predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

Za jednopredmetni Studij arheologije na diplomskom studiju raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – 30 bodova
2. semestar – 30 bodova
3. semestar – 30 bodova
4. semestar – 16 bodova + 14 (diplomski rad).

Napomena: Jednopredmetni Studij arheologije može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

NOVINARSTVO

Novinarstvo je nenastavnički studij koji se može studirati jednopredmetno i dvopredmetno. Kao dvopredmetni studij dolazi u sljedećim kombinacijama:

1. Novinarstvo – Engleski jezik i književnost
2. Novinarstvo – Njemački jezik i književnost
3. Novinarstvo – Hrvatski jezik i književnost
4. Novinarstvo – Filozofija
5. Novinarstvo – Povijest.

PREDDIPLOMSKI STUDIJI

U kombinaciji s drugim (nastavničkim) studijem raspored bodova na preddiplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – NOV **14** + OSTALI **14** + 2 (strani jezik)
2. semestar – NOV **14** + OSTALI **14** + 2 (strani jezik)
3. semestar – NOV **14** + OSTALI **14** + 2 (C ili LAT)
4. semestar – NOV **14** + OSTALI **14** + 2 (C ili HRV)
5. semestar – NOV **13** + OSTALI **13** + 4 (FIL)
6. semestar – NOV **12** + OSTALI **12** + 6 (završni rad).

Za jednopredmetni studij raspored bodova ovakav je:

1. semestar – **30** bodova
2. semestar – **30** bodova
3. semestar – **30** bodova
4. semestar – **30** bodova
5. semestar – **30** bodova
6. semestar – **24 boda** + 6 (završni rad).

Napomena: Jednopredmetni Studij novinarstva može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj jer će svi C kolegiji koji budu ponuđeni uvijek nositi 2 boda. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30 bodova.

Studij novinarstva u svome programu, uz predviđeni jedan strani jezik, može ostaviti prostora i za drugi strani jezik koji bi njihovim studentima bio izborni kolegij.

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim studijima raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – NOV 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – NOV 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – NOV 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + 2 (C)
4. semestar – NOV 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Iako Studij novinarstva kao nenastavnički studij ne predviđa kolegije iz nastavnickoga modula, zbog kombinacija s nastavničkim studijima u svome programu mora predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

Za jednopredmetni studij novinarstva na diplomskom studiju raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – 30 bodova
2. semestar – 30 bodova
3. semestar – 30 bodova
4. semestar – 16 bodova + 14 (diplomski rad).

Napomena: Jednopredmetni Studij novinarstva može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

PSIHOLOGIJA

Psihologija je isključivo jednopredmetni nenastavnički studij.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

Na preddiplomskome studiju ima sljedeći raspored bodova:

1. semestar – 30 bodova
2. semestar – 30 bodova
3. semestar – 30 bodova
4. semestar – 30 bodova

5. semestar – **30** bodova
6. semestar – **24** boda + 6 (završni rad).

Studij psihologije može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj jer će svi C kolegiji koji budu ponuđeni uvijek nositi 2 boda. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

DIPLOMSKI STUDIJ

Studij psihologije na diplomskome studiju ima sljedeći raspored bodova:

1. semestar – **30** bodova
2. semestar – **30** bodova
3. semestar – **30** bodova
4. semestar – **16** bodova + 14 (diplomski rad).

Napomena: Studij psihologije može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

POLITOLOGIJA

Politologija je isključivo jednopredmetni nenastavnički studij.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

Na preddiplomskome studiju ima sljedeći raspored bodova:

1. semestar – **30** bodova
2. semestar – **30** bodova
3. semestar – **30** bodova
4. semestar – **30** bodova
5. semestar – **30** bodova
6. semestar – **24** boda + 6 (završni rad).

Studij politologije može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj jer će svi C kolegiji koji budu ponuđeni uvijek nositi 2 boda. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

Napomena: Studij politologije može u svome programu, uz predviđeni jedan strani jezik, ostaviti prostora i za drugi strani jezik koji bi studentima bio izborni kolegij.

DIPLOMSKI STUDIJ

Studij politologije na diplomskome studiju ima sljedeći raspored bodova:

1. semestar – 30 bodova
2. semestar – 30 bodova
3. semestar – 30 bodova
4. semestar – 16 bodova + 14 (diplomski rad).

Napomena: Studij politologije može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

SOCIJALNI RAD

Socijalni rad isključivo je jednopredmetni studij.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

Na preddiplomskome studiju ima sljedeći raspored bodova:

1. semestar – 30 bodova
2. semestar – 30 bodova
3. semestar – 30 bodova
4. semestar – 30 bodova
5. semestar – 30 bodova
6. semestar – 24 boda + 6 (završni rad).

Studij socijalnoga rada može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj jer će svi C kolegiji koji budu ponuđeni uvijek nositi 2 boda. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

Napomena: Studij socijalnoga rada može u svome programu, uz predviđeni jedan strani jezik, ostaviti prostora i za drugi strani jezik koji bi studentima bio izborni kolegij.

DIPLOMSKI STUDIJ

Studij socijalnoga rada na diplomskome studiju ima sljedeći raspored bodova:

1. semestar – 30 bodova
2. semestar – 30 bodova
3. semestar – 30 bodova
4. semestar – 16 bodova + 14 (diplomski rad).

Napomena: Studij socijalnoga rada može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

INFORMACIJSKE ZNANOSTI

Informacijske su znanosti nenastavnički studij koji se može studirati jednopredmetno i dvopredmetno. Kao dvopredmetni studij dolazi u sljedećim kombinacijama:

1. Informacijske znanosti – Engleski jezik i književnost
2. Informacijske znanosti – Njemački jezik i književnost
3. Informacijske znanosti – Hrvatski jezik i književnost
4. Informacijske znanosti – Latinski jezik i rimska književnost
5. Informacijske znanosti – Talijanski jezik i književnost
6. Informacijske znanosti – Ruski jezik i književnost

7. Informacijske znanosti – Povijest
8. Informacijske znanosti – Povijest umjetnosti
9. Informacijske znanosti – Filozofija
10. Informacijske znanosti – Arheologija.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ

U kombinaciji sa Studijem arheologije, kao nenastavničkim studijem, raspored bodova na preddiplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – INF 14 + ARH 14 + 2 (strani jezik)
2. semestar – INF 14 + ARH 14 + 2 (strani jezik)
3. semestar – INF 14 + ARH 14 + 2 (C)
4. semestar – INF 14 + ARH 14 + 2 (C)
5. semestar – INF 13 + ARH 13 + 2 (C) + 2 (C)
6. semestar – INF 12 + ARH 12 + 6 (završni rad).

Napomena: Iako ni Studij arheologije ni Studij informacijskih znanosti ne predviđaju kolegije iz nastavničkoga modula, u ovom se slučaju ipak ne može odustati od dogovorenoga fiksnog broja bodova po semestrima zbog njihovih kombinacija s nastavnničkim studijima. U prvim semestrima studenti mogu birati dodatni strani jezik iako Studij informacijskih znanosti u svome programu već ima predviđen strani jezik. Ovo je jedina kombinacija nenastavničkih studija te studenti ove kombinacije bodove koje bi imali iz zajedničkih D kolegija dobivaju na izbornim C kolegijima, koje mogu mijenjati i za bodovno ekvivalentne B2 kolegije s matičnoga studija.

U kombinaciji s drugim nastavnničkim studijem raspored bodova na preddiplomskome studiju po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – INF 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
2. semestar – INF 14 + OSTALI 14 + 2 (strani jezik)
3. semestar – INF 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili LAT)
4. semestar – INF 14 + OSTALI 14 + 2 (C ili HRV)

5. semestar – INF 13 + OSTALI 13 + 4 (FIL)
6. semestar – INF 12 + OSTALI 12 + 6 (završni rad).

Za jednopredmetni studij raspored bodova ovakav je:

1. semestar – 30 bodova
2. semestar – 30 bodova
3. semestar – 30 bodova
4. semestar – 30 bodova
5. semestar – 30 bodova
6. semestar – 24 boda + 6 (završni rad).

Napomena: Jednopredmetni Studij informacijskih znanosti može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj jer će svi C kolegiji koji budu ponuđeni uvijek nositi 2 boda. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

Studij informacijskih znanosti može u svome programu, uz predviđeni jedan strani jezik, ostaviti prostora i za drugi strani jezik koji bi studentima bio izborni kolegij.

DIPLOMSKI STUDIJ

Za diplomski studij u kombinaciji sa Studijem arheologije raspored bodova po semestrima izgleda ovako:

1. semestar – INF 11 + ARH 11 + 8 bodova iz skupine B i C kolegija
2. semestar – INF 11 + ARH 11 + 8 bodova iz skupine B i C kolegija
3. semestar – INF 13 + ARH 13 + 2 (C) + (C)
4. semestar – INF 8 + ARH 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Iako ni Studij arheologije ni Studij informacijskih znanosti ne predviđaju kolegije iz nastavničkog modula, u ovom se slučaju ipak ne može odustati od dogovorenoga fiksnog broja bodova po semestrima zbog njihovih kombinacija s nastavničkim studijima. U prvim semestrima studenti mogu birati dodatni strani jezik iako Studij informacijskih znanosti u svome programu već ima

predviđen strani jezik. Ovo je jedina kombinacija nenastavničkih studija te studenti ove kombinacije bodove koje bi imali iz zajedničkih D kolegija dobivaju na izbornim C kolegijima, koje mogu mijenjati i za bodovno ekvivalentne B2 kolegije s matičnoga studija.

Za diplomski studij u kombinaciji sa svim studijima raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – INF 11 + OSTALI 11 + 4 (PED) + 4 (PSI)
2. semestar – INF 11 + OSTALI 11 + 4 (DID) + 4 (ETI)
3. semestar – INF 13 + OSTALI 13 + 2 (C) + (C)
4. semestar – INF 8 + OSTALI 8 + 14 (diplomski rad).

Napomena: Iako Studij informacijskih znanosti kao nenastavnički studij ne predviđa kolegije iz nastavničkoga modula, zbog kombinacija s nastavničkim studijima u svome programu mora predvidjeti prostor za zajedničke D kolegije.

Za jednopredmetni Studij informacijskih znanosti na diplomskome studiju raspored bodova po semestrima ovakav je:

1. semestar – **30** bodova
2. semestar – **30** bodova
3. semestar – **30** bodova
4. semestar – **16** bodova + 14 (diplomski rad).

Napomena: Jednopredmetni studij Informacijskih znanosti može ostavljati prostor za C kolegije po želji, pod uvjetom da to bude paran broj. Važno je da zbroj bodova u svakome semestru bude točno 30.

ZADATCI I ZAKLJUČCI

Da bi Filozofski fakultet, kao obitelj s više članova, uspješno provodio nastavu te studentima ponudio optimalnu izobrazbu i odgovarajuće kompetencije, svaki član te obitelji mora poštivati ista zajednička pravila i odredbe. Iako svaki studij i svaka kombinacija dvopredmetnoga studija imaju svoje posebnosti, ipak mora postojati konsenzus oko onoga što je svima zajedničko. A zajedničko je svim studijima Filozofskoga fakulteta sljedeće: završni rad, diplomski rad, C kolegiji i D kolegiji.

Dogovor oko točno određenoga i uvijek parnoga broja bodova za završni rad, diplomski rad, C kolegije i D kolegije preduvjet je za pravilno i uredno funkcioniranje dvopredmetnih studija koji pri usklađivanju točnoga zbroja bodova na kraju semestra (akademske godine) imaju znatno više problema negoli jednopredmetni studiji. S tog se razloga svi jednopredmetni studiji trebaju prikloniti odlukama koje se tiču navedenih zajedničkih pitanja. Prijedlog je da se zauzme jedinstven stav oko ovih pitanja:

1. završni rad – 6 bodova
2. diplomski rad – 14 bodova
3. C kolegiji – 2 boda
4. D kolegiji – 2 ili 4 boda.

Treba imati na umu da su svi studiji Filozofskoga fakulteta (osim Arheologije, Novinarstva, Socijalnoga rada, Politologije, Psihologije i Informacijskih znanosti za neka usmjerenja) studiji nastavničkoga smjera te da nakon završnoga diplomskog studija moraju imati minimalno 60 bodova iz kolegija s nastavničkim kompetencijama da bi

bili konkurentni i prepoznati na tržištu rada, poglavito u zemljama Europske unije.

Kao autonomne jedinice vrlo složene ustanove (Filozofskoga fakulteta), pojedini studiji imaju potpunu slobodu pri kreiranju svojih nastavnih planova i programa, ali u točno dogovorenim granicama i po dogovorenim zajedničkim pravilima. Pri tome pročelnici, tajnici i svi ostali djelatnici pojedinoga studija, kreirajući nastavni plan i program te održavajući nastavu, na pameti trebaju imati ponajprije studenta, njegov položaj i njegov indeks. To se posebno odnosi na pročelnike dvopredmetnih, ali i na pročelnike jednopredmetnih studija. Naime uz očitu činjenicu da dvopredmetni studiji moraju dijeliti sve bodove, C kolegije i D kolegije te završni i diplomski rad, valja imati na umu da jednopredmetni studiji (i nastavnički i nenastavnički) zajedno s dvopredmetnim studijima također moraju dijeliti pravila o bodovanju završnoga i diplomskoga rada te C kolegije. Tako strukturalna složenost Filozofskoga fakulteta ne će biti prepreka optimalnu i urednu izvođenju nastave i usklađivanju nastavnih programa, nego – naprotiv – svojom će raznolikosti pridonijeti kvalitetnijoj izobrazbi svih studenata, što bi pak svim djelatnicima Fakulteta trebala biti prvotna zadaća.

IZVORI I LITERATURA

- *Bolonjski proces i osiguranje kvalitete – Informacije za gospodarstvo*, prir. Snježana Rezić i Vlado Majstorović, Sveučilište u Mostaru, Mostar, 2013.
- *ECTS GUIDE: Information package*, prir. Snježana Rezić i Vojo Višekruna, University of Mostar, Mostar, 2008.
- European Commission, *ECTS Users' Guide*, Office for Official Publications of the European Communities Luxembourg, 2009.
- *Institucionalna politika osiguranja kvalitete*, prir. Snježana Rezić, Dražena Tomić i Vlado Majstorović, Sveučilište u Mostaru, Mostar, 2012.
- „Okvirni zakon o visokom obrazovanju“, *Službeni glasnik Bosne i Hercegovine*, br. 59/07.
- *Priručnik za izračun ECTS bodovnog sustava*, prir. Goran Đurđević, Jere Junaković i Ivan Vekić, Studentski zbor Sveučilišta u Zadru, Zadar, 2012.
- *Priručnik za izradu nastavnih planova i programa temeljenim na ishodima učenja i kompetencijama*, prir. Snježana Rezić i Vojo Višekruna, Sveučilište u Mostaru, Mostar, 2012.
- „Zakon o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskom kantonu“, *Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona*, 2012., br. 4,
- <http://www.cip.gov.ba/images/stories/HNK/zakon_o_visokom_obrazovanju_u_HNK.bos.pdf> (24. III. 2014.)

